

освітньому середовищі / О. М. Добош // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Педагогіка та психологія. - 2019. - Вип. 1. - С. 62-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdupp_2019_1_17

2. Національні меншини Закарпаття: більшому – більше, меншому – менше URL : [Електронний ресурс]: // режим доступу: <http://uchoose.info/natsionalni-menshyny-zakarpattya-bilshomu-bilshe-menshomu-menshe/>

УДК 378:373.2.091.113:005.3

Добош О. М.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет
Кепша Л.М.,
магістр спеціальності «Освітні, педагогічні науки»,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасний керівник дошкільного навчального закладу — це керівник, який володіє високою культурою управлінської діяльності.

Управлінська діяльність як цілеспрямована соціально-психологічна система, складається із взаємопов'язаних структурних і функціональних компонентів, спрямована на координацію різних видів діяльності організаційних структур і сприяє підвищенню рівня впорядкованості. Специфіка управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу зумовлюється:

- по-перше, вимогами, які висуває перед ним діяльність з управління, що визначаються відповідним професійним рівнем та особистісними якостями;
- по-друге, особливостями ДНЗ як освітньої установи, що характеризується специфікою функціонування, об'єктом управління та результатами діяльності.

Управлінцем може стати та людина, яка здатна самостійно визначати цілі й уміє працювати в ситуаціях, де діють інші люди з іншими цілями. При цьому організацію робіт управлінець проектує та планує так, що досягнення кожного є рушійною силою для розв'язання поставлених ним завдань [2].

Позаяк управлінську діяльність керівника сучасного дошкільного навчального закладу відносять до категорії професійних, тому головною її ознакою є спеціальна підготовка, яка за певних умов також може бути компенсована самоосвітою, підвищенням кваліфікації, практичним досвідом.

Оскільки, підготовка до управлінської діяльності є важливою складовою професійної педагогічної освіти, то необхідна організація цілеспрямованої підготовки студентів до цього виду роботи. Проблеми підготовки фахівців за магістерськими програмами сьогодні досить ґрунтовно висвітлено в науковій літературі. Науковці досліджують проблеми підготовки керівників ДНЗ до професійної управлінської діяльності в таких напрямках: розвиток професійних умінь і здібностей (А. Клочко, Л. Пермінова); формування комунікативних умінь майбутніх менеджерів у процесі вивчення іноземних мов (Л. Сікорська); розвиток організаторських та управлінських умінь в учнів ліцею бізнесу (Л. Парашенко); формування управлінських навичок в учнів вищих професійних училищ невиробничої сфери (Л. Сергеева). Проблеми підготовки керівників ДНЗ до професійної управлінської діяльності в системі післядипломної педагогічної освіти, діяльності районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та відділів освіти з організації методичної роботи з керівниками ДНЗ стали предметом дослідження Л. Баландіної, Л. Васильченко, О.Добош, О. Зайченко, Г. Закорченної, Л. Пісоцької, Л. Поздняк, К. Старченка, Р. Шаповала, Л. Шемятихиної та ін. [2].

У структурі професійної педагогічної підготовки вагоме значення має формування

фахової компетентності педагогів. У Стандарті вищої освіти України підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти – магістра – з галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» [3] вказано, що метою навчання є набуття інтегральних, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей щодо здійснення інноваційної управлінської, моніторингової, адміністративної, фінансово-економічної, соціальної, психологічної діяльності у закладах дошкільної освіти. До спеціальних (фахових, предметних) компетентностей віднесено:

Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти

Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Магістр у галузі дошкільної освіти має оволодіти поглибленими теоретичними та практичними знаннями, гнучкими вміннями і сталими професійними навичками за спеціальністю 012 Дошкільна освіта задля здійснення управлінської, адміністративної, моніторингової діяльності. Здобувач вищої освіти набуває здатності компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Процес формування професійної компетентності майбутніх керівників ЗДО розглядаємо як комплексну організацію діяльності студентів, яка передбачає взаємозв'язок теоретичного і практичного навчання, творчої співпраці викладача зі студентами в організації й виконанні диференційованої самостійної роботи. Лекційні заняття (лекції проблемного характеру, лекції панорами, лекції-вікторини) передбачають розкриття студентам або спільно з ними актуальних проблем управління дошкільною освітою, варіантів оптимальних шляхів їх розв'язання, способів застосування різноманітних методів і прийомів, моделювання штучно створених умов, що відтворюють реальні процеси управлінської діяльності. Практичні заняття (семінарські, практичні, у формі навчально-педагогічних ігор, вікторин, КВК, мозкової атаки) мають на меті в процесі імітаційного моделювання занять, проблемних і логічних ситуацій подати нові й конкретизувати уже набуті практичні вміння та навички майбутньої діяльності. Вправління в розв'язанні проблемних задач, ситуацій розвиває особистісні якості: винахідливість, ініціативність, самоконтроль, самооцінку, вміння планувати майбутню управлінську діяльність. А саме ці якості є важливими показниками готовності випускників до професійної педагогічної та управлінської діяльності [1]. Таким чином, від доцільно дібраного і чітко окресленого змісту навчальної діяльності та ефективних методів і прийомів навчання залежить ефективність здійснення процесу управлінської підготовки студентів до професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Добош О. М. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця дошкільної освіти в процесі фахової підготовки / О. М. Добош // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Педагогіка та психологія. - 2016. - Вип. 1. - С. 43-46. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdupp_2016_1_12.
2. Новгородська Ю. Г. Особливості формування у майбутніх керівників дошкільних навчальних закладів управлінських вмінь // Психолого-педагогічні науки. – 2016. – № 1. – С. 195-199.
3. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-012-m.pdf>

УДК 378:373.2.011.3-051:[174:316.663.5]

Добош О. М.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет
Цендра М.В.,
магістр спеціальності «Дошкільна освіта»,
Мукачівський державний університет

ДІЛОВА ГРА ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ РУХОВОГО РЕЖИМУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Інтеграція України до світового співтовариства та перехід на європейські стандарти якості зумовили кардинальні зміни в освітній галузі України. Особливої актуальності набувають модернізаційні процеси у сфері дошкільної освіти. Однією з найважливіших умов модернізації освіти є підготовка і професійне вдосконалення педагогічних кадрів. Загальне реформування дошкільної освіти України та фахової підготовки педагогів дошкільного профілю зумовлено реалізацією «Концепції дошкільного виховання в Україні» (1993), розділу «Дошкільне виховання» Державної національної програми «Освіта» (України XXI століття) (1994), Базового компонента дошкільної освіти (1998), Закону України «Про дошкільну освіту» (2001), Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (2008, 2014), реалізації Болонських угод у системі вищої освіти (з 1998), Законом України «Про вищу освіту» (2014). На сучасному етапі розвитку суспільства новим соціальним замовленням нашої країни є підготовка у вищій школі фахівців, спроможних успішно розв'язувати надскладні проблеми сьогодення. Спеціальність «Дошкільна освіта» цілком правомірно посідає вагоме місце в професійній підготовці педагогічних працівників [2].

Відповідно до сучасних вимог до підвищення якості освіти зросли вимоги до організації педагогічної діяльності в ЗДО, яка повинна бути спрямована на вдосконалення всієї роботи з дітьми. В останні роки розроблено чимало нових ефективних форм і методів підвищення професійної майстерності педагогів, зокрема вихователів. Таким чином, особливої актуальності набувають технології і техніки навчання та викладання дисциплін у закладі вищої освіти. У стандартах вищої освіти окреслено вимоги щодо підвищення ефективності навчального процесу, а форма організації навчання має бути такою, яка могла б розв'язати актуальні проблеми сучасної освіти: соціальної адаптації випускників, розвитку нестандартності цього мислення, формування ініціативної позиції [3].

Дослідженню проблеми впровадження інновацій в освіті присвячені праці багатьох вітчизняних вчених. Так, особливості використання інноваційних педагогічних технологій досліджуються науковцями Л. Даниленко, Е. Паламарчук; ефективні інтерактивні технології навчання дорослих розглядаються у працях С. Сисоевої; основні види інтерактивних технологій визначають О. Пометун, Л. Пироженко, Г. Коберник. У роботах П. Підкасистого і Г. Селевко відзначається винятково важливе місце дидактичних ігор та ігрової діяльності в навчанні. Проблеми застосування інноваційних методів у процесі підготовки майбутніх

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>